

Річний звіт про діяльність Центру позашкільної роботи в 2023-2024 навчальному році

1. Організаційно-правові засади діяльності Центру

Центр позашкільної роботи є комплексним закладом позашкільної освіти і надає дітям й учнівській молоді широкий спектр освітніх послуг за наступними напрямками позашкільної освіти: художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, соціально-реабілітаційним, гуманітарним, науково-технічним, військово-патріотичним, фізкультурно-спортивним.

Місія закладу – це безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з урахуванням потреб суспільства, потреб особистості здобувача освіти.

Гуртки, творчі об'єднання в закладі класифікуються за трьома рівнями:

- **початковий рівень** – гуртки, що сприяють виявленню здібностей, обдарувань вихованців, розвитку їх інтересів до творчої діяльності;
- **основний рівень** – гуртки, які розвивають стійкі інтереси здобувачів освіти, задовольняють потреби у професійній орієнтації ;
- **вищий рівень** – гуртки за інтересами для здібних і обдарованих дітей .

Освітній процес здійснювався із врахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхніх освітніх потреб, шляхом створення максимально оптимальних умов для творчого саморозвитку, розвитку ключових компетентностей, орієнтуючись на сучасний ринок праці.

Наш заклад до своїх пріоритетів відносить уміння оперувати такими технологіями та знаннями, що готують вихованців до нових ролей, активно діяти, швидко приймати рішення, креативно мислити, вміти використовувати набуті знання та навички в своїй життєдіяльності.

Діяльність Центру здійснюється в правовому полі, що ґрунтується на Конституції України, законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства», указах Президента України, розпорядженнях Кабінету Міністрів України, наказах Міністерства освіти України, рішеннях місцевих органів виконавчої влади.

Внутрішніми нормативними документами, що регламентували діяльність Центру у 2023-2024 навчальному році, були наступні:

- Статут Центру;
- Річний план роботи Центру на 2023-2024 н. р.;
- Освітня програма;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти;
- Положення про академічну доброчесність;
- Положення про методичну службу;

- Положення про науково-методичну роботу;
- Положення про науково-методичну раду;
- Положення про методичне об'єднання;
- Положення про виставку «Педагогічний вернісаж»;
- Положення про конкурс «Поклик душі»;
- Положення про портфоліо керівника гуртка;
- Положення про учнівське наукове товариство;
- Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи зі здобувачами освіти;
- Положення про порядок видання випускникам свідоцтва про позашкільну освіту.

2. Кадрове забезпечення. Забезпечення підготовки та перепідготовки педагогічних працівників

На початку навчального року адміністрацією закладу складений тарифікаційний список, в якому зафіксовано: освітній рівень педагогічного працівника, стаж роботи, тарифікаційний розряд, тижневе навантаження. Протягом навчального року у список вносилися зміни щодо тижневого навантаження, підвищення тарифного розряду, підвищення освітнього рівня педагога.

Підвищення кваліфікації педагогів здійснювалося відповідно Перспективного плану проходження курсів підвищення кваліфікації.

При підвищенні свого професійного рівня педагогами використовувались різноманітні форми підвищення кваліфікації: самоосвіта, участь у семінарах-тренінгах, семінарах-практикумах, круглих столах, дискусіях, діалогах, ділових іграх, методичних квестах в Центрі, участь у вебінарах на платформах: EdEra, Прометеус, На Урок, Всеосвіта, участь у Міжнародних, Всеукраїнських виставках, конференціях. Всього – 600 сертифікатів.

Атестація педагогічних працівників

Атестація педагогів здійснювалась відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 р. №805).

У вересні 2023 року у закладі була створена атестаційна комісія, розподілено обов'язки між членами атестаційної комісії. Розроблено план роботи атестаційної комісії. Питання про організацію та проведення атестації педагогічних працівників розглядалося на засіданні науково-методичної ради, адміністративної ради.

Для педагогічних працівників, які підлягали атестації було проведено семінар-тренінг «Атестація педагогів: Що? Як? Коли?», розроблено інформаційно-методичні матеріали на допомогу педагогам.

У 2023-2024 навчальному році атестувалося 16 педагогічних працівників. Атестаційною комісією Центру розглянуто портфоліо педпрацівників, які

атестуються, вивчено практичний досвід та здійснено оцінку професійних компетентностей. Результати вивчення показали високий рівень професійних компетентностей педагогів.

Атестовані на відповідність займаній посаді усі педагогічні працівники (рішення атестаційної комісії від 12.03.2024 р.).

3. Організація освітнього процесу в Центрі

У зв'язку з військовою агресією Росії проти України організація освітнього процесу в ЦПР здійснювалась відповідно до рекомендацій МОН України (лист від 23.08.2023 р. №12609-23 «Про організацію освітньої діяльності в закладах позашкільної освіти у 2023-2024 навчальному році»). При цьому форма організації освітнього процесу в ЦПР (дистанційна, змішана) обиралися в залежності від безпекової ситуації.

У 2023-2024 навчальному році 63 випускники отримали свідоцтва про позашкільну освіту.

Створення безпечних умов навчання і праці у Центрі

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час освітнього процесу була як одна із пріоритетних. Для створення в закладі безпечного освітнього середовища першочергово було зосереджено увагу на нормативно-правовому забезпеченні режиму роботи закладу, виробленні алгоритму дій учасників освітнього процесу в разі оповіщення про повітряну тривогу, під час обстрілів, комендантської години, виникненні хімічної або радіаційної аварії.

Відповідно до чинного законодавства, з метою забезпечення комфортних умов праці та навчання здобувачів освіти проводилися інструктажі з питань охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, безпеки життєдіяльності для педагогів, вихованців закладу з реєстрацією у відповідних журналах.

Керівниками гуртків проведено інструктажі, практичні тренування зі здобувачами освіти, щодо дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога!», про правила поведінки під час переміщення до укриття та під час знаходження у ньому.

4. Організація виховної роботи в Центрі

Виховний процес, який є невід'ємною складовою освітнього процесу, у Центрі спрямований на формування у здобувачів освіти:

- патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей українського народу, усвідомленого обов'язку захищати, у разі потреби, суверенітет і територіальну цілісність України;

- правової компетентності, поваги до прав людини, відповідального ставлення до своїх обов'язків;
- культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- почуттів милосердя, доброти, толерантності, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;
- розвиток соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, природи, мистецтва, праці, самої себе.

Ефективними формами роботи були: флеш-моби, квести, благодійні ярмарки, тренінги «З Україною в серці». Вихованці ЦПР активно долучалися до волонтерського руху, брали участь в проєктах спрямованих на допомогу українським воїнам: «Долоньки допомоги», «Милосердя», «Обереги для солдата», «Від серця до серця», «Ми разом», «Малюнок солдату».

Значна увага педагогічним колективом приділялась формуванню у вихованців правової культури. Для гуртківців проводились тренінги: «Правова абетка», «Свої права ти добре знай, шануй їх і захищай», «Якщо твої права порушено», «Сторінками Конвенції ООН про права дитини». У рамках Всеукраїнського тижня права проводились учнівські конференції, диспути, круглі столи з питань толерантного відношення до представників різних національностей, попередження проявів расизму та ксенофобії серед молоді.

У новому навчальному році потребує поліпшення виховна робота зі здобувачами освіти щодо формування патріотичної свідомості, готовності їх до виконання громадянських і конституційних обов'язків.

Реалізуючи зміст і завдання національно-патріотичного виховання необхідно сприяти вихованню у здобувачів освіти почуття громадянської та національної гідності, самосвідомості, любові до рідного краю, засвоєнню ними культурно-національних, духовних, історичних цінностей України.

Важлива роль у цьому процесі належить опануванню дітьми основ Конституції України, інших правових актів, які визначають громадянські права і обов'язки, загальнолюдські норми моралі. В цьому аспекті слід звернути увагу на виховання у здобувачів освіти поваги до державних символів: Прапора, Герба, Гімна України. Більш глибокою має бути робота з ознайомлення гуртківців з Конвенцією ООН про права дитини, популяризації її положень серед батьківської громадськості.

Важливим аспектом діяльності керівників гуртків є виховання у дітей почуття гордості за державну мову, вітчизняну культуру, науку, із застосуванням у виховному процесі національної символіки, народних традицій та звичаїв, дат календаря.

Виховання передбачає побудову його змісту й форм на основі глибокого

розуміння керівниками гуртків природи вихованців, їх індивідуальних рис і можливостей, поваги до особистості вихованця, встановлення партнерських взаємин співробітництва в освітньому процесі.

5. Організація науково-методичної роботи в Центрі

Актуальним напрямом діяльності Центру є науково-методичний супровід освітнього процесу, організація науково-методичної роботи, підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

У 2023-2024 н. р. науково-методична робота проводилась за такими формами:

- колективні форми роботи: педагогічна рада, науково-практичні конференції, круглі столи, семінари-тренінги, семінари-практикуми, педагогічні виставки;
- групові форми роботи: методичні об'єднання відділів, майстер-класи, творчі групи, методичні тренінги;
- індивідуальні форми роботи: індивідуальні виставки: «Зернини педагогічного досвіду», «Кращий досвід – надбання всіх», презентація творчих доробків, самоосвіта, індивідуальна робота над науково-методичною темою, участь у вебінарах, наставництво, опрацювання науково-методичної літератури, консультування, взаємовідвідування занять.

Якісній і ефективній організації науково-методичної роботи сприяла чітка її структура:

- організація роботи науково-методичної ради;
- діяльність методичних об'єднань в структурних підрозділах.

Організація науково-методичної роботи в Центрі здійснювалась з урахуванням потреб педагогічних працівників щодо підвищення їх наукового, професійного та загальнокультурного рівнів. Науково-методична робота здійснювалась на засадах системного, діяльнісного, акмеологічного, компетентнісного підходів.

Науково-методична робота в 2023-2024 н. р. , з педагогами, спрямовувалась на опанування ними нових педагогічних ідей, інноваційних технологій, методів, форм діяльності, шляхом підвищення науково-теоретичної, науково-методичної та практичної підготовки у сфері психолого-педагогічних наук, позашкільної освіти і включала індивідуальні, групові та колективні форми.

Методичною службою закладу проведено для керівників гуртків 18 семінарів-тренінгів з актуальних проблем позашкільної освіти, науково-практичну конференцію «Концептуальні засади діяльності ЦПР – закладу життєтворчості: ідеї, шляхи розвитку», виставку «Педагогічний вернісаж – 2024», 115 методичних консультацій, підготовлено 51 інформаційно-методичний вісник, розроблено 10 методичних рекомендацій.

Науково-методична робота, якою були охоплені педагоги позитивно позначилася на їх роботі. Відбулися такі зміни:

- підвищився рівень професійної компетентності педагогів;
- підвищився інтерес до науково-методичних проблем, пов'язаних з технологіями розвитку життєвої компетентності здобувачів освіти, їх життєтворчості;
- змінилося ставлення до самоосвіти, як необхідної умови підвищення рівня професійної компетентності, до збагачення знаннями в галузі педагогіки, психології, технології навчання, виховання здобувачів освіти;
- посилилася активність щодо обговорення питань на семінарах, тренінгах.

Координація різних методичних заходів в Центрі здійснювалась науково-методичною радою. Упродовж 2023-2024 навчального року відбулось 5 засідань науково-методичної ради, на яких обговорювалися питання організації й розвитку освітнього процесу, науково-методичної й проєктної роботи за різними напрямками діяльності Центру. Дані форми роботи сприяли активізації аналітико-проєктної й планово-прогностичної діяльності педагогів.

Вибір змісту й організаційних форм науково-методичної роботи здійснювався з урахуванням нормативно-правових документів МОН України, перспектив розвитку закладу; аналізу стану освітнього процесу та окремих напрямів діяльності закладу; з урахуванням якісного складу педагогічних кадрів, їх запитів та інтересів.

Підвищенню професійної компетентності педагогів сприяла діяльність творчих груп, семінару-тренінгу «Розвиток професійної компетентності педагога».

Методичною службою проведено 2 семінари для методистів міста.

Діяльність Центру постійно популяризувалась та висвітлювалась в освітянських засобах масової інформації, на шпальтах періодичних видань, на конференціях, семінарах різних рівнів:

- XIII Міжнародних та XXX Всеукраїнських педагогічних читаннях «В. Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення» (вересень, 2023 р.);
- XV Міжнародній виставці «Інноватика в освіті» (жовтень, 2023 р.);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми формування ціннісно-моральних орієнтацій студентів як детермінанти освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти (жовтень, 2023 р.);
- 39 Міжнародній спеціальній виставці «Освіта та кар'єра – 2023» (листопад, 2023 р.);
- Міжнародній науково-практичній конференції Інституту проблем виховання «Зростаюча особистість у смисло-ціннісних обрисах» (листопад, 2023 р.)

- Міському фестивалі «KYIV-M-FEST- 2024» (лютий, 2024 р.);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Педагогічна спадщина К.Д. Ушинського – джерело ідей для реформування сучасної освіти» (лютий, 2024 р.);
- XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2024» (березень 2024 р.);
- Міському фестивалі «Позашкілля -FEST-2024» (травень, 2024 р.).

Методичній службі Центру у 2024-2025 н .р. потрібно спрямувати роботу на підвищення рівня наукової, теоретичної, методичної та практичної підготовки педагогічних працівників, враховуючи сучасні вимоги до освітнього процесу, результативність науково-методичної роботи за попередній навчальний рік.

У 2024-2025 н. р. науково-методичну роботу необхідно спрямувати на виконання наступних завдань:

- підвищення конкурентоспроможності закладу на ринку освітніх послуг;
- забезпечення ефективної та результативної діяльності усіх методичних формувань;
- створення умов для саморозвитку та самоосвіти педагогів;
- здійснення комплексного оцінювання професійної діяльності педагогів, які атестуються та визначення впливу атестації на розвиток їх професійної компетентності;
- формування у педагогів нових підходів до організації науково-методичної роботи, нового розуміння педагогічної творчості;
- залучення педагогів до науково-дослідної роботи.

6. Управління Центром позашкільної роботи

У своїй діяльності ЦПР керувався Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», нормативними актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України.

Внутрішні нормативні документи, що регламентували діяльність Центру в 2023-2024 н. р.:

- Статут Центру;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку;
- Річний план роботи Центру;
- Освітня програма Центру;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Центрі;
- Положення про академічну доброчесність;
- Положення про методичну службу;
- Положення про науково-методичну раду.

У Центрі запроваджено колегіальне прийняття рішень. Учасники освітнього процесу залучалися до розроблення зазначених документів.

Питання організації освітнього процесу, охорони праці та безпеки життєдіяльності, діяльності структурних підрозділів розглядались на нарадах з директором. Проведено 21 нарад .

Адміністрацією Центру здійснювався щоденний контроль за організацією освітнього процесу, за наповненням груп гуртків. На постійному контролі було питання щодо дотримання техніки безпеки під час освітнього процесу:

- дотримання порядку дій працівників під час сигналу «Повітряна тривога!», «Відбій повітряної тривоги!»;
- правила учасників освітнього процесу щодо поведінки у надзвичайних ситуаціях;
- порядок дій чергового адміністратора у разі виникнення надзвичайної ситуації;
- алгоритм першочергових дій колективу у разі виявлення вибухового пристрою або предмету, схожого на нього;
- порядок дій працівників закладу при виникненні пожежі;
- правила поведінки під час проведення заходів;
- правила поведінки з безпеки життєдіяльності вихованців під час навчальних екскурсій, туристсько-краєзнавчих заходів.

Протягом навчального року проведено 5 засідань педагогічної ради.

На засіданнях педагогічної ради були розглянуті питання:

- ❖ Підсумки діяльності Центру в 2022-2023 навчальному році та пріоритетні завдання на 2023-2024 навчальний рік (вересень).
- ❖ Партнерство учасників освітнього процесу як основа якісних змін в діяльності Центру (листопад).
- ❖ Організація національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді: рефлексія практики, проблем, перспектив (січень).
- ❖ Центр позашкільної роботи – простір для виховання життєво-компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі, як громадянин, сім'янин, професіонал (березень).
- ❖ Імідж Центру як чинник підвищення ефективної діяльності та ресурс розвитку (травень).

7. Партнерська взаємодія Центру позашкільної роботи

Упродовж 2023-2024 н. р. значна увага приділялась розвитку партнерства Центру. Метою партнерства були: інтеграція сил, засобів, ресурсів і можливостей організацій-партнерів для розвитку Центру.

Співпраця з науковими установами

Інститутом проблем виховання НАПН України,

Інститутом модернізації змісту освіти включала:

- проведення спільних науково-практичних конференцій, педагогічних читань, круглих столів;
- реалізацію педагогічних проєктів: «З Україною в серці», «Педагогічна спадщина К.Д. Ушинського – джерело ідей для сучасної освіти і педагогічної дії»;
- розроблення електронних методичних посібників.

У 2023-2024 н. р. випущено 2 посібники:

- В. О. Сухомлинський: надихає, навчає, розвиває;
- Педагогічна спадщина К. Д. Ушинського – джерело ідей для реформування сучасної освіти.

Ефективно здійснювалось партнерство Центру з Державною педагогічною бібліотекою України В. Сухомлинського (реалізація проєкту «Читаюче дитинство»), з бібліотеками міста (в бібліотеці Святошинського району ім. Гната Юри, в бібліотеці Дніпровського району ім. В. Яна), в Національному музеї медицини України, в музеї Історії Києва.

Завдяки співпраці з батьками був налагоджений дієвий механізм взаємодії «ЦПР – діти – батьки», який включав організацію та участь батьків у заходах, проєктах, фестивалях, конкурсах, проведенні екскурсій, виставок та акцій.

Впродовж 2023-2024 н. р. між батьками та керівниками гуртків здійснювалась постійна ефективна комунікація. У зв'язку з низкою обмежень, зумовлених дією воєнного стану, спілкування батьків і педагогів провадилось, здебільшого, в онлайн-форматі.

У 2024-2025 н. р. Центру позашкільної освіти необхідно розвивати партнерство зі школами (зкладами освіти), впроваджувати нові форми та напрями партнерства з громадськими організаціями дотичними до навчання дітей та учнівської молоді.

Завдання діяльності Центру в 2024 - 2025 навчальному році

1. Оновлення програмно-методичного забезпечення освітнього процесу, його змісту відповідно з сучасними вимогами до позашкільної освіти.
2. Впровадження в практику роботи гуртків інноваційних форм та методів, інтерактивних форм навчання, дитячих проєктів.
3. Активізація виховної функції Центру, формування у здобувачів освіти громадянської відповідальності й правової самосвідомості, духовності й культури, ініціативності й здатності до успішної соціалізації.
4. Збереження контингенту гуртківців, дотримання нормативів наповнюваності гуртків згідно з Законом України «Про позашкільну освіту» та «Положення про позашкільний навчальний заклад».
5. Розвиток STEM-освіти в закладі.
6. Розширення мережі гуртків науково-технічного, туристсько-краєзнавчого напрямів відповідно до потреб та інтересів дітей.
7. Удосконалення системи роботи з обдарованими вихованцями .
8. Розробка нових механізмів, форм і методів управління Центром, спрямованих на вдосконалення навчально-методичного, організаційно-правового, фінансово-економічного, кадрового, матеріально-технічного, забезпечення його діяльності.
9. Розвиток державно-громадського управління Центром, активізація роботи дитячого і батьківського самоврядування в закладі.
10. Подальший розвиток взаємодії і партнерства різних інститутів, зацікавлених осіб в питаннях реалізації творчих, соціально-значимих проєктів, акцій, ініціатив дітей й учнівської молоді.
11. Активізація участі педагогічних працівників в конференціях, конкурсах, виставках міжнародного, всеукраїнського рівнів.
12. Розвиток іміджу Центру в освітньому просторі.
13. Організація роботи щодо модернізації сайту Центру.
14. Покращення матеріально-технічного стану Центру.